

Julkilausuma

Hyväksytty Suomen Kuurosokeat ry:n syyskokouksessa 24.11.-25.11.2018 Jyväskylässä

Yhdenvertainen osallistuminen ja liikkumisen vapaus turvattava

Suomen Kuurosokeat ry on huolissaan kuurosokeiden ja kuulonäkövammaisten mahdollisuudesta osallistua yhteiskuntaan sen yhdenvertaisena jäsenenä. Osallistumisen ja vapaan liikkumisen edellytyksenä ovat toimivat ja luotettavat vammaisten henkilöiden tulkkaus- ja kuljetuspalvelut. Palveluiden saatavuus alueittain on heikentynyt ja ongelmia ilmenee päivittäin.

Oikeus näihin palveluihin on turvattu kahdella lailla: laki vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelusta (133/2010) ja vammaispalvelulaki (380/187). Lisäksi vammaisten yhdenvertaisuudesta on säädetty YK:n vammaisten ihmisoikeussopimuksessa, jonka Suomi on ratifioinut 2016.

Kuurosokeat ja kuulonäkövammaiset tarvitsevat tulkkauspalvelua ja kuljetuspalveluja vammansa vuoksi työssä käymiseen, opiskeluun, asiointiin, yhteiskunnalliseen osallistumiseen ja virkistykseen.

Vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelun ongelmat liittyvät tulkin saamiseen, tulkkien vaihtuvuuteen ja tilausten joustamattomuuteen. Kuurosokeuteen pätevyityneitä tulkkeja ei ole riittävästi saatavilla kaikilla alueilla, jolloin asiakas jää kokonaan ilman tulkkia. Järjestö pitää tärkeänä, että myös asiakkaiden toiveita huomioidaan ja tarvittaessa tehdään joustavasti yksilöllisiä ratkaisuja kuten eri tulkkauspalvelujen yhdistämistä. Tulkkauspalvelua tulee saada tarpeen mukaan asuin- ja tulkkauspaikasta riippumatta.

Liikennepalvelulain uudistuksen myötä jotkin kunnat kilpailuttivat myös vammaispalvelulain mukaiset kuljetuspalvelut. Kilpailutuksen seurauksena palvelutuottajat ovat vaihtuneet ja kyytien saatavuus on heikentynyt ja odotusajat pidentyneet. Lisäksi vammaispalvelulain mukainen taksi pitää tilata reilusti ennen lähtöaikaa, mikä kaventaa kuurosokean mahdollisuuksia normaaliin elämään. Kuurosokean itsenäinen ja turvallinen liikkuminen on vaarantunut.

Suomen Kuurosokeat ry kysyy, toteutuvatko lait kaikille samana. Vaarana on, että tilanteen jatkuessa kuurosokeat ja kuulonäkövammaiset syrjäytyvät yhteiskunnasta. Tulkkaus- ja kuljetuspalvelujen ongelmat pitää ratkaista nopeasti. Järjestön asiantuntemus on kuntien ja Kelan käytettävissä.

Suomen Kuurosokeat ry:n tavoitteena on kuurosokeiden omaehtoinen, itsenäinen ja hyvä elämä tasavertaisessa yhteiskunnassa.

Lisätietoja:

Aluepäällikkö Taru Kaaja
taru.kaaja@kuurosokeat.fi
040-1831618
Suomen Kuurosokeat ry

Viestinnän asiantuntija Heidi Häyrynen
heidi.hayrynen@kuurosokeat.fi
040-7532026
Suomen Kuurosokeat ry